

An Stoc

Τομᾶρ ὁ μάιττε ὅλα ἔχει την επίδειξη.

leaf. i. num. 8.

bealtaine, 1924.

ଓଡ଼ିଆ ପିତାଙ୍କ ଏ ଲୁଗ୍

An Sāośal.

Tunneao.

Dubaramap, an mí-reo caiteáv, go pairí faillige vā déanam ap an nSaeölilge agur ma ceantá rím, tá fear-ir-bappi faillige vā déanam ap an nSaeölilgeoirí .i. ap an nSaeölilgeoirí atá ma Saeölilgeoirí vā ní. An rúd atá ceapta amach as lucht teangstače vo teangstača eile oipeann ré fheirim don Saeölilge agur iré an rúd é rím gurb i an teangaird Saeölilge an teangaird atá na Saeölilgeoirí a labairt, an umhrí acu atá i nton a labairt. Nuair a torairg gnotá na Saeölilge i uchorac vā noéantaí léigean a labairt dóibh riúd ap fad le go mburoir i mocht an teangaird a rsgnibh beath fear-ir-bappi éigre i litriúdeacáit ap fágail. Beath agus-Saeölilg céana ann agur ní beath an ceirt i n-amhráin marí tá. Agur ní beath na "rsgnibh" beaga san dor eolur as iarráidh mear éigri a fágail dóibh féin.

Sæðils nua.

An i rin an Saeölge atá ag mheáct
anoir éigre atá ceapta ag Saeölgeoirí?
Tá fuitéar oíráinn guri deas an baoisal. Tá
daóime ann a d'foghlum ionnta Saeölge
ón nSaeölgeoirí. Ba cheirdreamain d'óib i
foghlum. Is maith le curio acu a ómór a
caibairt don trean-Saeölgeoirí guri éinnig
ré an teangealú beo. Atá curio eile a'
ceapadó go bfuil ré in' am an rean-
Saeölgeoirí agur a éuro Saeölge a
cáitearm do leictigh agur an Saeölgs nua a
cupi ari bun. Tá dul amú oírtu, tá mbuor i
“Saeölgs na leabhrá” a bheadh acu níos leat
é. Dé ní hí aíc róipt bártaróil roim i fóm i
camáit na ndaoime. Saeölgs ari bici naé
utagann tímeacáid ó daóime a bfuil Saeölgs
slan acu níl aon fhéam léri i ní fárra rí, ir
cuma cé atáearfar é nó cé ceapfar é. Nó
má fíearann rí tamall beo ír cinnite naé
utioeora bláth ná toradh uipír go utéirí rí
n-eag a-nír.

MINTEO REACT.

Tá an-éamáire muinteoifeacáit Saeóilge
dá déanam. Tá muinteoípí maite ag
imteacáit, eudo mait. Tá mumentoípí a'
múnaó is na cíppai rámharó a bfuil Saeóilge
acu. Fógraípí gan tulileadó acu ann. Ina
tdeanma tá mumentoípí ann a bfuil buille
rá éasairí acu do noinnt den teangaird.
Cé'n fát a gcuipreapí a' múnaó iad éad is
tá fungilleacá mumentoípí ap fágail a bfuil
an teangaird i gceaptaí acu? Tá rórt veilín
a' dul amach go bfeadfaid tume naé bfuil
móran Saeóilge aige réim a bheit ma
mumentoípí maite Saeóilge. Ní féadfaid ré
don iuto a múnaó naé riab eolur aige réim
aici. Tá fíor ag an raosgal é rin. Adéarfaid
an rean focal béalra réim sup contubair-
teacáit an iuto a bheit ap béalra eolur. Le
uipearpáirid eolur b'fériong go gcuippeas a
leiticeáid a óaltaí ap mí-threoirí: an dall a'
theoirí an daill. Tá rseal ap nis a b'i
fad ó ann. Bí coróní aige an Darr
Dhuimí a b'i uifteí, agur bí tulileadó reoirí
aige ma cheann rin. Cuir ré an Darr
Dhuimí 7 na reoirí fíor i dtobair 7 éuir ré
beit feair dá bfaighe. Dall ré tume acu
7 b'fír ré cora an fíor eile. Tugadó an feair
dall an cláiríneacáit ap a dhruim leir, éinte
lá go dtí an tobair. Bheathnúiseas an

cláipeadach ríor ra tobar agus a deireadh ré
“tá ré ann, tá ré ann!” Mí raiib don
amhrapar as an rígs go bhféadfaoisír aon doceart
a déanamh ná go dtiuibhfaidís an treorú leo.
an Sean-React.

MÁ NHỒN NÀO ĐÃ

EARNSA.

Ir mór a éuairí an éaghsa γ eolur aip
neicte viaimha an traošal un cinn le céad
go leit̄ bliathair. Ir é da þun leir an
eolur rin toimar γ siomhaireacht. Agur ní
toimar ciotaé maidisgriseacé ac toimar
cruinn, beact̄ le fírinne gáe fgesil a ampiú.
Ní bhuille fá tuairim ná leibhreacht a tuis
rolur do luict̄ a ceapta ac cruinneas γ
Seap-rtaróear. Mar aonairfaidh raoite na
rean-amphise: imbas forornai o. Seap-
rtaróear a gníor rolur. Ní luict̄ aineilur
ná baill réipe a bí ma éadan ac ceaptoirthe
le ceaptoacht. Ir aip an seaoi rin, a t'éigis
le intleacht an duine an rudo nári factar
γ naic bfeicfeas a ceapad̄ amach agur ní hé
amán a ceapad̄ amach ac a éup a' foisant
γ a' deanaim leara do fiol Óhamín san roinm.
Sín é an rudo γ an iarrmaingt̄ do aip fágair
de bárr leanamaint̄ don ceapt̄ γ don
fírinne. Ir aip an scuma céadana a bear
blád γ toradh aip an ngsaevilis, foisant a
baint aip 'cuile lro eolur dá bpuil ag na
Saevilgeóni, γ méiro γ forrár a éup uifte
do nípi raošal an lae inioi. Annraim
tiocefa an ceaptoirthe le feap-ir-bárr gnára
a éup uifte le go mberidh rí ma haitteán ag
an raošal. Tá an toimh eolur céadana aip
fágair i dtaoibh na Saevilge γ ní hé an
t-eolur rin a laghou ná a éapeaplú ir éoir
ac a ñeit̄ a' cuip ma céann.

cúige uilaø.

Tá rsgt blianta ag Éirinn san aon
cospaigil ná thiomhlóir. Dá ní féartoí a pád
go òfach deiseas le achrann an fad is tá
mátais gur eile irtis i gSan leigear go
foll. Sé an caoi a mbeirí ri a' tolgaí

tuelleadh níomhaodair agus tmeoblóite. Si-
máctaí an ghuip anoir ríseáeadh agus tóiríann a
beit. Rán áit nári ceart aon tóiríann a
beit. Is cinnce leir an tríor-áit a bhi i n-aigaid
na n-áitíll leir na céadta bliaúan go dtug
na Saeóil ju beag uachtú. Nuairí a dh'imiris
fleata muintir Néill agus taoisigh Cláinne
Domhnaill agus Cláinne Meighealbhair agus
leor eile de Chláinne Saeóil ar Cúige
Uladh gur leigearaí do na Saill bhuigíod
iarrteasach ina n-áit. Cúigí Liam tuilleadh de
na hÉireannais in dealais. Séarla atá
de bárrí an ríseil, aip aon nór, go hfuil
ceitíre Connachte i gCúige Uladh a hfuil
feair-ir-bárrí Sall iontu. Maracáid na
ceitíre Connachte rím beadó Eire aip a
comhaiple réam. O'fearraigh rí poblaíte a
cúigí aip bun nó neáctiù maighaltair aip vit a
toghrocaidh rí.

An tA Chonrad

Tá óa éonnae eile a bhfuil beagán le
coilte na hAeróil iontu. Ba éoirí ari
a laighean go mbeadh cead acu rin a thul iarrteas
leis an gcuirte eile d'Éiginn. Níl aon éiliú
ná uirlám ag maigaltar Uíil Feirfeire oíche
ac éiliú tá atá te bárr vilpí a tuis Sarana
doibh fa mbliana Óam 1920. Agur cé'n bhug
rin a n-aigairí na huirláimha atá ag an gcuirte
eile d'Éiginn oíche le, ari a laighean, cúnas
céad vreas bhuachaill. Agur ní hé amáin
rin ac an vilpí a tuis Sarana do muintir
Uíil Feirfeire oíche ceithe bhuachaill ó róim
bain rí thíos é an bhuachaill dár gcionn nuaír
fínne rí connraí le muintir na hÉireann
gur fágair an rgeál ari rogham na nuaime
ví ma gcomhuitre iontu. Agur iar ari
fompla an trochruise a minneadh i dtaoibh
eo-miochaíte na hAeróileach agus na Seapáinne
a húsgoruiseadh an chaintear agus an margaibh
rin.

ceart.

Níl ra méaró rím ac an ceap agur níl de bhús leir an gceaptaí ac gurb é a bheanfar buaird ra deirteadh. Táis óiream a bhusil baint acu leir an rseáil reo: Saorán na hÉireann, Saill Cúige Uladh agus Ríogaileartar Sarana. Tá dtugad Ríogaileartar Sarana a mbpeist i n-aigaird Sall Ulaid ní féadfaidh riad-ran aon éeo a déanamh ac beagán ceapaíte agur annrín toraíse a' bladair leir na Saorán marp tóraíseadair éap éir an Connacht a toul i gcionn tá bliaodam ó fom, i marp tá riad a' toraíse aipír le goinmnuaipt atá fathcior a' teacht oíche. Tá dtugtar an bheirt i n-aigaird ní hSaoránach t'fearfaroir ceann éigin te táis juto a déanamh (1) capaoro a déanamh leir na fo-piúscacta eile atá i bpáirt le Impireacht na hUachtaine Móire, a' fíradaint le ceaptaí a fágáil rím, nó (2) poblaíte a fuagairt agus a bheit a' fathcior do bfháisvóir deir le tuilleam a baint amach. Maróis leir an rseáil a fágáil marp támh ré, ní mearamaro go bfeadfaidh aon maighaltar Saoránach a déanamh marp bainfidh cumaíte agus doibhár de táis noíeanaid. Sé ír uisce go rearra maighaltar Sarana aip an geallaíodh agus dtuilliúfra riad an dá connadach a lagat o'Éiginn má bionn Ríogaileartar na hÉireann pácaíte teann. Má ghníonn, cuimhne rím deirteadh an maighaltar Béil Feirrde. Ír uisce gurb é rím a chroíoc aip doiliú a nád cí meádriobhlóide agus a chéann a tiochair marp seall aip an rseáil go fóill.

Éinntreoiras go leor, ac bog, binn ran an ceadna, mar beaó leoráine gaoithe lá bheag rathair. Neartuis an guth do réit a céile, éinntí ré a chiorde agur a anam ran amhrán, d'imiris an rgáid uair, agur móruis an phluas an fumneam an rpheacatú agur an rpioraito a éinntí ré le "Comhleac Slap an Fosmair."

"Ari comhleac slap an fosmair, a rtóirín,
reas òearc me tú,
ba òear do fearam i mbhúga, 'r ba ní
òear do leagan rúl.
Do ghuabád ba òearghe ná an mórá ir do
éanlín bì físeal dtúl,
Sé mo léan géar san mé ir tú pórta, ní
ari bocht luinge agus dul anonn."

Ní raibh an séad ceathramha gáibh aige nuair a toruis Nóra Ni Bhárdais agus rnuagairil. Táirgheas Caitlin Ni Churráidim amach a filléar pórca i ngan fíor, agur d'fheiceadh na deora a' teacht go bog út a fhile fhean agur óg.

Silpeá go leasfaróe an teac leir an mbualadh dor a bì ann nuair a chroíochnuis ré, go mb'éigeann do ceann eile a ghádail. Dá bhraigeadh curio de na daoine annrín a mian conneocáidír a' ghádail fiumm go marom é. "Ach a bhraige tú rsit," aitheár an pláir, "bhéarfa tú cùpla ceathramha eile dhúinn."

Annrín glaoiríodh ari Maitíar O'Uigín ar an Rop. Réad ré leir, ac céir moite te muintiri an Rop fém ir beag eile a tús áirithe ari.

"Ní bean beas òear a ceartócaó uaim
Ach bean bheas gáibh látoirí
A fhíobharfaidh cib ir ceannabám
A dh'iománpóidh ceairg ir jair mala."

"Ní tabhairfainn t'áit ari rím," aigha buaileall báire i n-aice an dorair, "ach oipeadóir ir tabhairfainn ari phréacán na gceapach."

(Tuitteamh.)

TÍR-DÁ-LÓC.

An "Lucania,"

Máir mait leat ROTER mait a minneadh
nemhinn rghios éuis
domhalla ua buacalla
imuis nuaodat.

CLOCAR ÓIRDO NAOMH URSULA, 1
SLIÚSEAC.

Oideacair i gceáir na holtsoile i gceáir rgháidí an idir-meádonair, na mbann. Cumann na gCeoltóirí, I.S.M., Tráchtála, Scoláireachta Oideacair Náisiúnta, &c. Tá rgoil tigseacair pá leit agáin.

PROINSIAS MAC CONMHAIR I A COMLUCT.

Díoltóirí i Reacadhóirí
Tae, Fionta i Beata.
i nGALLUM.

Ní thí le aomne a ráid náé bheil earradh
dútcáraí go leor annrío.

COLÁISTE IGNÁIDHE NAOMHTA.
(Cumann Fora.) : : i nGALLUM.

Coláiste Ignáidhe Naomhta é reo a bheil teagars dá tabhairt ann ari na craobhráca roghluma a chuirfeadh duine i gceann a bhl go holtsoil ná a bhl i n-éadan gnótha tráchtéannaisgeachta. Aigne ari leit dá tabhairt do gáruin óga. Páirc báire ari éalair an tise. Le gáid uile usdair fáisail, rghios agus an AIRCIMNEAC.

Tá cultaí i cíotaí móra náé
bheil rámá i na scionn as
Antoine Ó Riain,
SRDID NA SIOPAÍ,
:: i nGALLUM. ::

DÉANAMH AN DOMHAIN

(Ari Leanamhant).

Tá éir mion-rgáidí do déanamh ari an bhealáinre fuaíré ré ón rghairgeann, tuig Locyer báramh uair, ra mblianaid 1890, gurab an-éimíre oigeann atá iní na comluadair móra náéalt fém. Ir é ní a do ceap ré. 1. Lion do-áimíseach de oigeanna a bheit ag fion-gluaireacáit éis an oll-rrapár agur go bheil aiteacaí aitíore ran oll-rrapár com-lán tiois ir go utus ré "lánamh oigeacaí" ari na háiteacaí rím. Áit atá lán do domhain ir ead "lánán." Áit fáilim ir ead "falmact," agur ceap ré gur com-ólútuigéar na lánamh oigeacaí rím go ndearmhadh comluadair gheime. Ir é ní a ceapar an tOllamh Chamberlain go mbíonn gluaireacáit i n-imbealaíca na ndeigean, go dtéigean imbealaíca thearna imbealaísc eile agur go utagann oigeas amannta pácaidh gáid do oigeas eile le go mbéirí táirgheas ari a céile agur ari an gcaoi rím go mbíonn riad de réip a céile agus ndearmhadh com-ólútuigéar.

Ir deacair glacáid leir an teoirí oigeisí mar gheall ari mianach cemiceacáid na ndeigean. Dáimeann curio aca reo le comluadair na gheime "ragainne" aéir in amhráin a tagair curio eile éigainn ar an oll-rrapár. Díonn riad do-feiceála go uti go utagann riad ipeac ran ari atá timcheall an domhain. Gluairíte éis an ari de luachar a 6 go uti a 7 de mhíle gáid buille den élos i mhocht ir go ndearmhadh cuimhle an ari lárpaic roillpeac iad. Tuig an ari an talamh. Meapann Locyer go utuiteann an oipeadóir 400,000,000 aca ar an domhain gáid lá aéil a tóirí meadonach comhdeas rím ir go mbéirí mile milliún blianaid agus cup aon oileáis amhráin le toirt an domhain!

Ór iuto é go bfaisteachar píora de oigeanna go minic ari uáctar ian talamh, tá fíor a mianach agáin. Tá órá éimeál ann. Láirann cnuaird agur beagán micoil a bhorra rí gceáid éimeál. Na mionapáilis éimhídeach a gheibtear i gceannaisgheach bunúraícaid ari an domhain a bhorra iní an daibh cineál. Díonn oíche rím olaibh, na fealrpaí bunúraícaid agur crómíodh aéil ní fáisteachar cuairt ná na fealrpaí fealrónaícaid ionta ari éor ari bhit. Díonn gáile ionta ari feirim, ma ratá—carrón órá-acraif, carrón mon-ocraif, úrpoigem agur níofróigem.

Níor físear fóir aon oigeas i n-a bheil earras fealrónaícaid aéil in docha gur ab é fáid atá leir rím gurab i láthair airge ñárté a gheiscear na earras fealrónaícaid rím. Ir fíor ruimh a cup i mianach na ndeigean ann. Díor ní beaó agáin i n-a n-ndearmhadh ari deir ari mion-rgáidí a déanamh ari earras fealrónaícaid ari na ndearmhadh. 1. n-a ceannsta rím, nochtáin riad dhúinn mianach na náéalt iorballdh díor níl ari amhráin náé bheil dainti móri aca reo leir na ndeigean.

Ir é ní atá i náélt iorballd 1. rgeallán beas roillpeac agur, ari mbéit ór i bheagur na gheime, cartheann ré amach uair ari a cíl iorballd fada mar bheal fleas tanairt do òeara roillpeac ann. Gluairéann curio de na náéalt iorballd timcheall na gheime aéil in amhráin a tagair curio eile ór ón oll-rrapár agur, tá éir gluairéacáid de rghiotán doibh thearna comluadair na gheime agur timcheall na gheime fém, ar go bheil leobáid ari ari an oll-rrapár, agur amannta gheiscear enuairéacáid deigean do náélt iorballd. Cíti náélt iorballd Uirella ag teacht éigainn gáid réimh blianaid 6 1772 go uti 1852. Ári an ócáid teipíodh facáir go raibh sí dhríte i n-a órá leit agur, nuair a bhl rán léití ari, ní támair sí aéil da enuairéacáid oigeanna a bhl i n-a leabair. Mar an gceáona minneadh enuairéacáid móri oigeanna de náélt iorballd Tempal agur éitear iad gáid 33 bliana agur iad as tuim i n-a mórá móra lárpaic i náélt bhorra an leomham agur iad gáid réimh rin a ñeigheas "na leomháid" mar amin oíche.

Dá bheis rím, níl móran amhráin ag luéit eolair ari gurab é an mianach céadna atá iní na ndeigean agur iní na náéalt iorballd. Ir é an iuto ir do-úiscesc fá na náéalt iorballd céart iorballd leir an polar a tagair ón iorballd. Ceaptaoi ari utar gur gáid lárpaic, feasaíct na náéalt. A ñeigheas an polar uairí. Ach ari deacair do gáid tanairt a bheit báint ari feadóir i

bheil agur, ari oigeacht don náélt iorballd i ngar don gheime, rghabann an t-iorballd timcheall na gheime i bheil bheil níor rghiotána ná ír féidir do òamhna an iorballd a déanamh. Ári an ábhair rím ír é ní a chéardear luict eola gur náéalt eisint ón gheime a bheortuigear cineál aibléire ran iorballd agur gur di rím a tagair an polar.

Máir fíor gur ó náébul oigeacaí a minneadh an domhain i na pláinéar iorballd a minú cé an éaoi a ndearmhadh enuairéacáid com-ólútuigéar de na oigeanna rghapta. Má bhealair rghapta go maighalt ari fáid agur ari leicead an rráipir i n-a bheil comluadair na gheime anoir, níl fáid ari bheil fáid go dtiocfaidh le céile annrío agur annrío agur na rráipir eatorra u-fágáil fáilim. Ir é ní a ceapar an tOllamh Chamberlain go mbíonn gluaireacáit i n-imbealaíca na ndeigean, go dtéigean imbealaíca thearna imbealaísc eile agur go utagann oigeas amannta pácaidh gáid do oigeas eile le go mbéirí táirgheas ari a céile agur ari an gcaoi rím go mbíonn riad de réip a céile agus ndearmhadh com-ólútuigéar.

Dá bheis rím, tig linn a ráid náé bheil an fiadáinre atá ari fáisail i n-ágsairí na teora gur ó náébul oigeacaí a minneadh an domhain agur gur báill eile de comluadair na gheime agur gur oigeacaí curio de na náébul náé bheil com-ólútuigéar fóir.

(Leanfap ór leo).

(Lánán, a plenum. Falmact, a vacuum. Fealrpaí bunúraícaid, baric felrpaí. Fealrpaí fealrónaícaid, acic felrpaí. Cuaptr, quartz. Réalt iorballd, a comet. Rádat, navigation. Oigeas, a meteorite. Imbealaíca, an orbite.)

SEASAN P. MAC ÉNRÍ.

AN T-ASAL A CHUAIRD AR SEACRÁIN.

Aon uair amhráin, nuair a bhl na daoine rímplí i gáid an oipeadóir roghluma oíche i atá ari, d'imiris ari ari reacáid ó fáisail docht. Dá roidh Satairín i reacair orócheanta 'n domhain i mai gur ceartuis ré uair go moé Dia Domhnais le é fém i a bean a iománpa go uti i n-riopeal ari an aifreann. Gluair ré amach ari a tóir, mar gur ari colbáidh 'n bhealair a bhl ré a' farairdeacáit, aéil tárcaidh ná tuairíng, lóig ná juan ní juan le fáisail aige ari. Caraí roghláipe docht ari an mbótar leir i v'innír ré a chomhlóid do i v'íar ré ari coramblaíct ari ari a rghios ríor ari píora páipéis ór ní go utagáil ré don tragaist é le léigeadh ón altóir éair ari ari aifreann mar fáil 'r go mbealóid tuine eisín den pobal a mbealóid tuairíng aige ari. Do minne 'n roghláipe rím i nuair do fionn ré ari an riopeal tús ré 'n páipéis ari an buaileall a bhl a' fiontair ari aifreann le é cup ari an altóir i gcuairt 'r go léigfeadh an ragaist amach é nuair a tiocfaidh an t-am. Ní raibh fíor aige céarto a bhl ann. Nuair a támair an t-am le náélt den tróit rím a léigeadh tóir ari ragaist an píora páipéis réo i bhl ré leat dealraig éairí ríl dár tuig ré fá deara bheis an rgéil aéil, ó toruis ré é, d'ubairt ré leir fém go scríofhóidéar ré é. Seo i éamh a bhl ran bpáipéis:

Ari guanaid, rtaigeacáid, mullieacáid, Do chualáil éin riúbal go moé i níu, Bí ceann móri ari i riúbal rghábaid, Agur dat a ghealge ní báin ná dubh. Ní raibh cupú ná támair ann, aéil a chruaibh gáisach, Bí a pumpa geamháid i mairc ari a pup, Agur an feair ní'n buaileall a gheabar a chuaingír. So bheisghe ré mar ónialgar galán pump.

Sul dá raibh leat an trámlaoro i leigte ag an ragaist bhl 'n pobal uilis a' bheiread a gheoróidé a' gáisfe i bhl 'n ragaist fém i náélt ié éo dona le tuine aéil náí leis ré ari fém é.

BÁRR AILLE.

AN CAOIMHE SAMNA

(NO AN CAOIMHE SAMNA.)

Aimreap bláin na rpeipe, cípla bláin
fionn bláin na bhráinncaé, bírlaú dá
bheanam apí rtoe beitídeac agur caorac i
Sceantap lár-Connacta. Na maoirta bí
ag na tigseannai agur ag na feilméaraióthe
caitíoir beit ag fáise na mba i na gcaorac
apí an mbuaile ó luigé spéime go héighe
spéime le heagla go dtiocfaidh an tréam
reo a bí amuis apí rún an rpeipead a
bheanam faoi n-a scuro eallais.

Bí feilméara ámice agur bí maor aige
agur níor fán ré oróche apí bít ag fáise an
rteic ná an eallais dá máisírtí. Cuir an
tréam, a utugtaoi na rpeipatóni oppa
feap aipeacair ag fáise apí an bheap reo.
Bí ré cinné oppa a éuro eallais fágail
amaic ran oróche ná cardé an buaile a
rabadaip aip. Faoi teneate, fuairí ré amac
é agur o'mtísh ré apí air go dtí an áit a
raibh an éuro eile dá bheanam i dhubait ré
leó go raibh beitíos ag feilméara reo
feicte aige apí an mbuaile agur iad 'na
luigé cún ruamhír na horóche fágail.
Donncaidh Úrún a bí apí an bfeilméara agur
nuairí a éuaird a maoir abaire, o'fiarpuis ré
de an raibh an rtoe roipis i n-áit
rábáilte i gcomáint na horóche. Dhubait an
maor leir go raibh, supí éuip ré an Caomhneac
Samna dá gcomóid. O'fiarpuis Donncaidh
de céart i rin. O'innír ré dó supí i rin
tus ruamhír na n-orócheantai fada fuara
dó fém apí an leabhar; supí fíeadh ré a fuara
a bheanam agur an méid eallais a bí apí a
cúram a beit plán go mairim. Curo de
fear-draoirdeac na n-draoirdeadóni a bí
annro i n-éiginn iontú ní Chriost a bí ran
Caomhneac Samna.

"Abair dom i," aitheip Donncaidh.

Dhubait ré dó marí reo i.

"Cailleac amuié agur cléipeac írtis."

"Cléipeac amuié i dean leimh írtis."

"Sordeal apí mba uainn," apí ran
cléipeac.

"Loings apí a luar," apí ran cailleac.

Tóigeadar leó ná supí caraod tom violha
leó. Lábadar a scor, o'iteadair a ngeair,
agur o'gladair a ndeoé. Connachteadar
teac i bprád uata.

"Toimbeart runndá é," apí ran cailleac.
"Cloc ann agur cloé ar," apí ran cléipeac.

Cuaró an cailleac írtas.

Táinling apí a
leat-glán dear agur fuis rí insean.

"Nísean runndá i," apí ran cléipeac. "A
bhean, a éuaird apí loings (?) do leara,
ceirtnis duit fém agur ná ceirtnis dom-ra
Tá do náoi mba maol-óura apí Sliab Dághna
(ná Dál) aodháit, apí fóid iorú dá níor,
aingeal apí gáid fóid i cead a mbeirté leat
ná a bprád.

"Caróe reo agamh ann," apí ran cléipeac.

"Tá mire, an Samnaig, náe n-óigfarad
teime, náe mbáitfir uirge, agur náe lóigfarad
apí." "Sé do bheata apí Sliab Dán, apí
an rears agur apí an mbleacáit a beit plán."

"Bheanam" apí ríre "oppa de na heac-
raibh agur laéam de na buaib,
Bheanam cloéa duibh óisib agur bairneac
muadh.

Náír feicte an rluas agur náír cluinnír an
leágam, nágo bprád naomh pádraig amac
iad ná teactaip beag vifil uair.

"Cuirum" apí ríre "glar cíuaird caor-
tann apí béal ríct-báim (riabáim?) apí cíora
con, apí bora van, apí mísol riode, apí éom
fiaidh, agur apí Sávuirde: glar apí iongam.
Glar apí fiacail, glar apí éom fiaidh na
coille—glar apí éab duib, vúinte, vocht—
San doéap ná vifobáil a bheanam óis-re g
dtí éighe spéime amáipeac.

Nuairí o'innír an feap aipeacair dá bheanam
fém go raibh fíor aige cáraibh an t-eallaí,
éighean riad-ran leir an gceannac a bheanam.
Nuairí a támiceadar apí an mball, ní raibh
don beitídeac le fágail ná le feiceál aca
ann. Dhubadair leir an bheap aipeacair
caroe an éighe ór aipeacair duib-folaod a
baint atá i go raibh bímite an t-oligír le
fágail aige.

Cuir ríao cíuaird apí agur fí an bheic
túgadair tróim-iall (i. tróim-iall) i táiníall

a baint de. Ir ionann é rin agur ríall
dá éraiceann a baint de apí a gáid, ó na
bátar go dtí n-a éliatánaé i dá dál ghlúim,
agur uairi rin go dtí béal a chéad agur,
taobh tíar, ó cíul a cinn go dtí bair a dál
fílinneán a dál máir i meall a dál éalpái.

Tós reipean a éláitídeamh 'na láim agur
tarraing ré duille agur tus ré a móinna
agur a móide gúpí fín é an toirtán apí luig
an tarbh mói air, ag leigean an éláitídeamh
anuair dó éuip ré bprád an duille fíor iorú
dá alt dromá an tarbh mói.

Ní fíaca ré fém na beitíos ná dromá dál
bheanam, cé go rabhadair uilis ann. O'mtísh-
eadar go léir a baile folamh den buaile rin.

Nuairí a támig maoir Donncaidh apí mairim,
ní na beitíos níomh marí o'fás ré inr an
oróche iad, ac bí cnáim dromá an tarbh mói
bírté iorú dál alt.

Sgíofáir fíor é reo ó béal-aicéir Séamur
Mac Conaola i. "An Taigreac," atá ma-
comharde apí an Áit, i bpáraíte Cárna.

L. O BRIAM.

AN CAOIMHE SAMNA. II.

Sin éigean innrean apí an gCaomhne Samna
(no an Caomhneac Samna) a fuair an
t-Ollamh Ó Úrúin ó Séamur Mac Conaola,
apí an Áit, Mór, Cárna. Seo thíos leagan
eile uipí a fuair mé fém ó Micéál Ó
Caodáin apí an gCraobhais i n-aice Cunga,
Co. Muineach. Ir copairíl apí an dál píora
supí le beitíos i dcaorús i capaill a
caomhaint ná a éamhdaí a fíneadh an
Caomhne i supí éapú atá intí aiparó. Tá
ré i gceirt fíreann go ndéanfaidh rí dromá
a comhaint, i dcaorús éigim
comháiple oírní i rgíofáis amac i n-aimriú na
dTáin i i a éraobh-gaoilead marí éapar ré
go ndéanfaidh rí dromá a raibh an tóir oírtu
a éamhdaí, ac níor dearnadh amharó. Tá
éir go bprád leagan na Cíofertaighseacáit apí an
gCaomhne anoir i dóca go raibh rí níu
éigim marí i ann ó amprí na páigánta. Apí
bhealaí eile, ir copairíl i leir an bprád
fíada a minne pádraig naomhá dál éigim
fém apí a námaro supí cíuaird é fém i a
manais i gcomáint fíada. Cíuaird
naomhá meádon-haobháilse atá ma láin de
na focla intí aé ní bhuairí mé fóir i n-aon
trean-rgíofáinn i, táir éir go bprád trácht
iontu apí dál maolodára.

AN CAOIMHE SAMNA.

(Innrean eile).

Cailleac írtis, cléipeac amuis.

"Sordeal na ba uainn, appan cailleac.

"Luings go luat luaité iad."

"Na gcomóid," appan cléipeac.

Tóigeadar oírtu i n-ainm an Áit, an Mic
i an Spioradó Naomh, supí bameadar
túi Sáir i n-ainm an Áit, an Mic i an Spioradó
Naomh. Tóigeadar túi Sáir i n-ainm an Áit,
an Mic i an Spioradó Naomh, supí caraod tuinn-
bolaí dál.

"Violha (violap) runn," appan cailleac.

"Violha i Cíarán naomhá, appan cléipeac.

Oípligeadar oírtu i n-ainm an Áit, an Mic
i an Spioradó Naomh, supí caraod do ní dál.

"Doibrí runna i," appan cailleac.

"Doibrí i Cíarán naomhá," appan cléipeac.

Tóigeadar oírtu i n-ainm an Áit, an Mic
i an Spioradó Naomh, supí caraod teac
dál.

"Teac cuail (?) fionn," appan
cailleac.

"Cloc ann i cloé ar," appan cléipeac.

Oípligeadar oírtu i dílín an Áit, an Mic

i an Spioradó Naomh, supí caraod do ní dál.

"Insean runna i," appan cailleac.

"Insean i Cíarán naomhá," appan cléipeac.

"Na ceirnig dámra," appan an insean.

"Insean mire náe milleann dada i náe
bprád-óigfarad (i. cosád a éláitídeamh), náe
ndéanann doéap i n-aon áit a n-áigfarad
mo rgéal ón trácht reo anuair go dtí an trácht
reo amáipeac. Sin iad na náoi mba maol-

óigfarad bheag a utuairí: a níosam
aigfarad a utabairt leat ná a bprádáil."

"Seo mo níosam," appan cléipeac, "An
mair a éáitídeamh fuaireamair."

"Cia níosamhaidh cura ná dromá an tigé
reo?" Tá ríao i bpró, i ríó, iorú dál
fíor, aingeal apí gáid fóid. An tene reo do
coisligim, topi biop topi níomh topi iarrainn,
Síonnta tulaéa glara i dílneacá fuaire
dál, náe bprádáil an feádá (leg. an náma?)
i ip náe bprádáil an fuaireamair na rluas i ná
go bprádáil naomh-pátrún pátrúnac i, ná teactaip
dáilír ait.

An éamh' bheannaisce reo a éamh' do
mo Samna, a' éamh' a éuip apí o'tigseamh
fora i n-aonír a míora apí bprádáil a mairí
a Síonnta corrí de na capaill i mairíneacá de
na buaibh ón trácht reo anuair go dtí an trácht
reo amáipeac. Ar a Síonnta agur apí
Síonnta cíuaird reo aílínne Cíarán apí
béal níabáin apí cíora con apí bora van apí
merdill (l' meicill, míl?) ríde apí tú (leg.
rluaig) fuaire apí péirte gleanna apí cípli
dúinte docht le gan tú ná doéap a bheanam
dál, náp scuro ná apí níosamh aílínne
bprád.

[FEAR AN STINC.]

AN CAOL STAILÍN UASAL.

I.

Ap ghabáil dom éigearc an Tuailm.
A' rí me apí éigearc mo níosamh de cailín,
Cíarán i utaíte plimne apí ríó mé,

"S bheanán deörí a bí anuair ann ná níor.
Dearc mire an annair cíúm rtuamhá,
Ar bhealaí eile, apí ríde apí tú (leg.
rluaig) fuaire apí péirte gleanna apí cípli
dúinte docht le gan tú ná doéap a bheanam
dál, náp scuro ná apí níosamh aílínne
bprád.

II.

Ir fada mé a' tarraingt 'r a' trácht oírtu,
A' caiteamh mo bheanana 'r mo lám,
Máir fada go díomh níosamh liat mé

Níosamh éáill mé mo éigheall leat go léir.
Anoir ó tám folamh 'supí Dia liom.

Náe fíreann 'r náe fíal é Mac Dé

A' rídeapn ná fulaing mé a bpránta,
A' supí leat-ra náe n-áigfarad aon rídeap.

III.

Seallaim duit go Calaod Dairgne go
rnámfáinn,
Le mo rídeapn de bheanáill o'fear
Síonnta.

'Bhealaí oírtu eile ip veire i gCíof-
róila,
'Sé'n marcaid é glé, ógáncá, Síonnta.

Bhunneall mé támair tám tóigainn,
Tá mé an-ós a' rí marí mnaid,

A' bhealaí an rídeapn 'vo Síonnta marí an ríóra,
'S náe leisfeadó d'áon fíar i éalaoró.

IV.

A' Neili, ná bprád doilgearp ná bprád
Faoi rgíofáip apí bít bheanáill 'mo taoibh
ní 'mo dálaitín a beacúigear apí cuairt mé

A' rídeapn de bheanáill o'fear
Síonnta,
Tug mé gean do do bhean-éigir apí uaignear,
Cé supí meap mé tú fuaide marí mnaid

'S rídeapn marí fíar i éalaoró,
Ná a ngluairfeá go Cluain Meala ríor.

V.

Oíplig mé anuair go mo éalaor-rtail,
A' rí rídeapn mé mo taoibh dear do mnaid

O'fíarpuisgearp den annair cíúm cíillidh,
Cé'n fáid i bheic a gáéar-sol 'r a' caoi

Máir catá apí bít glas tú 'mo taoibh-ra,
Bíodh mirneacá a' rí pléiríap apírt,
Apí comháiple níosamh Sacraí ní éalaor-rtail

So rídeapn mo taoibh dear ra gcoll.

VI.

Náe bheanáill bí uairle na hÉireann

Nuairí a éuala ríao an rgíofáip reo 'mo
taobh,

Mo fuaideamh apí fudo cuanta le píléir,
Mo éalaor-rtail 'r fíabhráid rí an Síonnta.

Nuairí a éuala an annair gáid rgíofáip
Méaduins apí a gáéar-sol 'ra caoi
Mo éuro folamh da díltaid 'na rluoite
Sé cruaíctan an traolil tá dul fíom.

T. MAC CONAOLA.

FÁINNÍ

Má teaptur geann fáinní uait rígnioch
éigseam-rá i cuimheachan éigse leabhrán a
bhfusé tú sac eolap i n-a otaobh ann.
Tairbeáinna ré vuit an éaoi le amgeadó
i amhrán a pábail i chnoblóir a feadaínt
S. FÁILLIMH, 1 nSAILLIMH.

Már mian leat ROTAR
máit a céannaé, nár
mian leat teir a éip
aí an gceann atá agad
téimis go dtí

S. MAC AN ÓAIFIÓ,
an cearnós,
1 nSAILLIMH.

FÉAC!

Ví ciunte i téimis i ríteacé go
bfeice tú a bhusil de : :
ÉADAC le h-agaird an Seumhí
le díol go han-traoí ag

Tomárf Mac Suibhne,
1 nSAILLIMH.

EADAC AR FEABAS.
má's mian leat earrainde
foanta fáisail ar a luac
téiris go teac : : :
máirtín uí bhraonáin,
SRÁID na siopai,
1 nSAILLIMH.

TUSAIÓ BUR SCUID ÁRACÁIS DO'N
cumainn gaeðealaic is fearr
an cumann iubernaic insiúrálá
teo.

1 n-AIGHAIÓ TÓITEÁIN AGUS COITCINNE.
Páistíom-Oifis—48 i 49 SRÁID AN DÁMA,
AT CLÍAT.

ná polasaite is ionnláine le
fáisail.

Ó CUIMNÍ I Ó BREANNAIS,
15 SRÁID NA SIOPAI,
1 nSAILLIMH.

An Teac i rífeann le haghaird sac
rónt
An teac i rífeann le haghaird sac rónt
chorsáin i déantúir iarrainn.
Datanna, ríolta, páipeáin balla, &c.

TUAR MIC ÉADAIS**AN RADAIC.**

Oírpíseamair go moé aí marom lá'í na
báraí, agur riublamair tápt timcheall na
háite. Ví muinntír na háite go cnuadó
ogáid an lá céatna, mar sheall aí marom
a bheit go bheag. Ví meitheall feair le
feiceáil annreó 'r annriú i láit na páip-
ceanna a' rpealadó féin, duine acu i ndiaidh
an duine eile a' comhlint le céile.

Síad a bí a páisail na mbáirdeanna
thomha féin ma ndiaidh. San ampear, ní
raibh ríoliteacaí ná pianta cnám aí na
rpealadóirí reo. Ví mná, gíppreáda,
agur seápp-bodairí i ndiaidh na bhear a'
cataeád amach na mbáirdeanna. Ví ríata
eile le feiceáil agamh tápt timcheall opainn
aí iompóidh féin taobh bun ór ciorn le teir
na spéime, curu eile a' déanamh cocáí beaga
bíteacá féin (.i. spáinneog) le n-a láimh;
curu eile a' baint na rúsán ve na cocáí
móra láimh a bí pábailte céana féin, agur dá
nochtú ríor leat dealais le teir a tábairt
don aípí úr slán a dul chroíctú le fáitseoir go
dtéitfeoir. Níl móran le feiceáil ón
mbaile beag reo, mar sheall aí na coillte
tápt timcheall aí. Tá ré ruróide chíor i bpoll
i n-aice na locha, agur na enuic móra go
h-áit ór a ciorn aí 'éan taobh d'e.
Buaileamair ríor éomh fada le teac an
pobail atá déanta beagnaí aí cladaí na
locha aí dorotha na h-abna. Ir teac pobail
é reo atá éomh dear gleidte le aon teac
pobail i n-aon áit iargcúlaí i n-Éirinn.

Tá teampall gallaí aí na taobh eile den
abáinn, agur caonnaí lisc a' fáir tápt
timcheall na mballaí, le innreacht vuit naé
bhusil móran dá déanamh ann aonair.

Siublamair linn ríar go noeácamair éomh
fada leip an gColáirte atá déanta aí
enocamín aeriac fá bun pléibe, agur a
agaird tuigte aí an tír móra nádó anonn
tránpa na locha. Cé nárbh é an céad uair
aí curu agamh ra gColáirte reo, do thí
rionnt rígráta opainn bualaí ríteac, mar
ví na céadta ann aí sacéadó i nÉirinn
a fóglúim Saeúilge, aé dubhlaemair le céile
ná mbeadh ríor aí éinne an ann ná aí rinn
amears an oipead daonaoí, agur buaileamair
íteac go ciúin, péi, rígráimair.

Cuir an t-áit-ollamh ríor éomh mille
fáilte ríomáinn, agur buaileamair leip sup
aí laeteannnta raoise a biomar, agur so
mba máit linn an Coláirte o'feiceáil, aé
tóbairt ré linn "fanaid éomh fada 'r ba
máit linn go raibh fáilte 'r fíre ríomáinn.
aé sup támígeamair aí cuairt i níordó-am.
so raibh na mic léiginn aí fad éap éir an
rígúnta béal a déanamh, agur so mbeadh an
rígúnta ríomhneachaí aí bun lá'r n-a
báraí; so raibh deirte le teacat ó oifis an
bóirto Náriúnta leip na páipéin, agur so
mbeirfí annair am eicín an lá rím. Ni
raibh ann aé so raibh an focal aí a béal nuair
a facaír gluairteán a' rípmí aí an
gColáirte.

"M'anan," aí reipean, "Sup iat
éigseann iat." Oímitig ré uainn, agur
oímitíseamair féin do leitigh. Ví na mic
léiginn rígráta annreó 'r annriú a'
ríomhneachaí aí ríomhneachaí le
céile. O'aireneocfá go habairtai tuigte,
tráicta de bárr an rígúnta, agur de
bárr ríomhneachaí aí feastó an cíppa.
agur naé raibh ríor éap éireannach
aí páipéin Baile-átha-Clíat. Táinig
an gluairteán go tobann anfhor bólchrín an
éigseamair sup támíg ré éomh fada le dorar
an Coláirte. Ni raibh toiplann aí bit aige—
gluairteán galánta úr-slán déanta amach
aí an bpíora do bái ann.

Cug beirt feair a bí leigte rígoilte cnuairí
fáilté trírlógs amach aí, ríus aí a scuro
málaí, agur riubail go deo tapairí ríteacé
go dtí an Coláirte. Cuir an t-áit-ollamh
fáilte ríomáinn agur éap a scuro málai i
dtairge fá sláir. Siubladair go h-oifigíúil
tápt timcheall an Coláirte, agur ríteacé go
dtí an halla móra. Caraí aí a céile rinn
annair, agur bái iongantair an ríomáinn opainn
go raibh rean-airne agamh aí a céile—

caráid aí a céile rinn go mion minic aí
rígúnta, agur aí leigseacáit i n-áit
an Fáinne i mbairte Óca-Clíat. Táí eir
piora camhainne a bheit agamh do rígrámaí
a céile; b'éigean rígrápan imteacht agur
putair a ollinn agur a éap i dtoll a céile le
h-agaird an lae a bí éigseann. Cuaird rinn aí
riubail tápt timcheall éigseamair an Coláirte,
aí baint rímeapta agur áitne naé raibh balac
airíse, a bí go tiuig amearg na scloic agur
na níomhreáda, agur iní an am céatna a'
spinnnead aí agur a' dearcád uainn aí aíleacht
na tíre. Ni oírap ná tápt a éap rinn aí
piocad 'r aí ite rímeapta agur áitne aé
le ghrádó ór agur leip an t-rean-amhrán aí
éap i scumhne órúinn nuair a biomar dois,
bí, aerac san móran eolair agamh aí
cleasairdeacht ná aí tóibhlárdeacht an
traoigil reo. Ví amairc le páisail ón áit
reo nárbh féiron a rípú o'fáisail, agur bí
raibh le feiceáil aí an trún nárbh féiron
a bualaí o'fáisail i n-Éirinn. Ví Loé Mears
tíor fúinn in calm ciúin. Oileáim móra
Loé Mears go ríomhnaír éigseamair amuis
in a lá. Caireán Loé Mears go ceann
vána taobh täll aípír agur colitte ríse
le feiceáil tápt timcheall le ciúin na ioca.
Cnoic Sleann Mears, tuar tíopeac or
asciunn a' coitú agur a' tabairt féin dá sac
raigar eallaí aí bí le feiceáil a' mite ruar
teat-taoibh na gnoe ó tóir na spéime agur
aí iarraró an bárr a baint amach le giot
fionn-fuair na gnoe o'fáisail. Ví na
Deirceanna móra agur na Deirceanna
Beaga go h-áit altáid amuis tíar aí fad,
agur lochanna beaga dearfa rinte le na
mbun.

Vinn Féadá, agur vinn Vuidé ceann acu
aí 'éan taobh den loé taobh tíar aípír. Dill
na níubair agur enoic Cill Uísgde amuis
tíar täll agur iat a' bagairt go váná aí
na enoic eile aí fad. So denim níor mó
do duine a bheit ma énocadóirí agur ina
ríomhneachaí matle leip an gceann ir feair aí
páisail aí na enoic reo. Caraí opainn rean-
feair múnite, Seanáinair 'ran áit reo agur
é aí leat-sláin a' baint féin cíppaí, agur
óinir ré órúnn an bealaí a dtáinig an loé
úd annair. "So tíopeac" aí reipean, "aí
an tráis sáimh rím tíar aí agaird colitte
Cille Uísgde bí tobair ríos uirge agur leac-
airteac cloiche leagáid go cípmáin aí béal
an tobair, agur bí ré náiróde aí luéit feara
an té cíosfead aí leac ó béal an tobair
so ríomhneachaí an tobair aí fad na tíre agur
go ríomhneachaí ré domáinte móra aí váná
'r aí amháin." "Tápla" aí reipean.
"Sup támíg rean bean riubail tápt ran
áit. Buail tápt i, agur éuairi rí le doic
a ól aí an tobair reo. Oíompuis rí an-
leac ón tobair, agur éomh luat rí minne rí
rim, pléarás an tobair agur an talamh tápt
timcheall aí. Báitead aí trean-bean bocht.
Sgeit an tobair aí fad na tíre; pup agur
réab an talamh níompi; marbhúiseadh agur
báitead aí váná amháin, agur rim é
an éaoi aí támíg loé Mears ann-rim" aí
reipean. "Agur tá ré náiróde go raibh
baile móra ran áit i bhusil an loé anoi, agur
so bhusil ré ann fór dá mbféirí aí feiceáil.
Burdeacáir í altú le Dia, í longantac é
comácta De" aí fan rean-feair liat.

Táí eir aí ríat rímeap a bheit piocáit
agamh buaileamair aí aípír éap an gColáirte,
aí bí éap duine imteighe ríomáinn aí amáin
an t-áit-ollamh aí bái go gnotáid aí dul chí
leabhrá. Tairbeáin ré órúnn hallaí agur
reomhais an Coláirte. Ví na doirí agur na
rúrdeacáin roimhigthe go dear i scóip an
rígúnta. 1 gceann de na reomhais ra
gColáirte bí pictúir thíeil Óreathnais (aí
deirfí Dé go raibh a anam) croítaí aí an
mballa. Ni gáid aon ríut a nádó ná ríomh
fá Mícheál Docht, táí aí a céile an rígar
duine a bí ann, agur an méid a minne ré
aí ríut na teangan. Sílim naé raibh, agur
naé bhusil aon feair i n-Éirinn iníu a minne
an oipead aí ríut na teangan ná ríut an
oipead ríomhlorde uaiti an fad 'r bái ré beo-
le Mícheál bocht. Ir móra an ríuaighe go
bhusail ré báir i dtúir a óige, aí ba é ton
De é. Cug Dia éigse féin é. Táriúg an
rígúnta go tíopeac aí an deir a élos aí

marom ap n-a báraé, agur b'i ré cíofónuigthe
go vifneac' ap an h-aon a élog. B'i curio te
na maca léiginn fárta go leor leir na
páipéip, ac' b'i an éuro ip mó acu viom-
buadáe. Ap éuma ap b'ic, b'fiondai ap fad
burdeac' beannaécte go raib' an rsgáitú go
léip' tait, agur go raib' cead a gheinn acu
a dul abaire an tráchtóna rin. 'Sa trácht-
óna b'i fír agur mná a' dul annriú 'r
annriú ap futo an Coláirté a' fágáil
beannaécte agur a' chaittear láim le céile:
curio eile acu as rsgioib' a gcuio reólta ó
céile ap caoi go rsgioib' éinig a céile
agur leanamaint don éapcannar a b'i eat-
topmu an fad 'r b'fiondai ag an gColáirté.

O'fearfear curio te na cailini a' chaittearó
láim agur a' págád a céile, agur a' rilt na
nveoir as imteacht d'oidh. B'i na fír óga in-
don plóto amán a riomhainigil le céile:
curio acu a' déanam ginn agur a magaó
fá na cailini a' b'eit págád a céile. B'i
curio eile te na feairb' 'r 'reáit a b'i na
cailini a' éup' oiféa cumha agur b'fearó
emrde, ac' le tuitim na hoirdé b'fiondai ap
fad imteach, agur b'i an áit go cumhamail
uaidneac' ina ndiaidh. Ni' raib' toíann ná
steo le cloisteal, agur b'i Tuair-Mic
Eadair fágáta fúinn fém beirt.
(Ní Chnoic).

LOC MEASS.

MAC CATAIL UI DUIBHTEAS.

In-loipur a mugaó mé do Catail O Duibhneas,
fear a b'i múnite, meapamail go leor
hoilead' go rsgiopta me i mo leabhr láin
múnite

Sup éigis mé ruar i n-innme fír b'fearas.

O'éigis mé amaé ap marom fá lúgnaí,
Mo éu ip mo cíupla ip gunna i mo láim.
Tuit eod go utáin an talamh, ip éail mé mo
cúrra,
Ip cuipead' amú mé roip cnoc agur mám.

Ir iondha rin eanaé, cnoc neamhar ip mám
A riubail mé ón trácht rin go utáinig an
neón,
Mo éu ip mo gádair go dulat le mo fáil,
Sup capaó ran áit mé a raib' realb' van
os.

Leagádar fúmpa éidle fórt biald ann
B'i aifisearó fiona ann a cùinneog 'veic
scáipt,
Dap b'fis mo éapabata, nuair a b'fiondai-ne
máruigte,
Níor lúgairde na míara é as éigse den
clár.

Socruisearai fúmpa leabhaea ríota,
O'liathairdai oifí luigé agur coílaird go lá
Annri a' d'airnígear go raib' mé ra
mburidh
Ir supb' fíot i bean tíse a b'i as Finnbearta
Meadá.

" Éigis i do fúrde, a mic Catail ui
Duibhneas,
A gluair anfhor ó línír óa Dearg;
Seo é a' teacht Finnbearta 'ip a fuaigte
* * *

" Slan turpa amaé cap' gheataí na cùinte
B'i ar, ip b'i a' riubail go mbf' ré i n-a lá.
Ir go Caireán an Dáiríais má céiseann tú
den cúrra,
Béir tú ar cùmaéct a b'fuit i gCnoc
Meadá.

A Chnoic rin. Seán O Moégáin do rsgioib'
fíor. Mac ui Donncaoda a' d'airní.

Ó heireamhón.

Cáinní a' gluairteáin a' sléar roéaróde.
SRÁID EYRE NA GAILLIME.

EADAC' SAEDEALAC' ap feadar te
fágáil ó

PROINSIAS MAC DONNCAODA a' COM,
: : 1 nGAILLIM. : :

A cuip' dulat i gcomhairle le déantár
na héireann a cuip' un cinn. . . .

AN LEABHARÓ.

B'i ap an atáip agur an mactair a dul go
Uileá Cliat go ceann reacátmáine, agur
o'fágádar an mac ran mbaile le aithe a
tadhairt don gádair. Sulair imteig-
eádar fágádar a láin oifíó ó
le fudair do déanam ap an
bfeirm an fad ip b'fearas ap baile. B'i
an rtócaé reo an-leirgeamail ac' ní minic
a o'fágádar p' fail a fágáil oifíó mar
comhigisír p'ail ghearr air i gcomhnú. Nuair
a fuair ré an fail, ní baoishal ó é a leigean
tairp. Leis ré a rsgit ap fead' na reac-
tmáine rin, agur nuair a o'fágádar ap air
n'raib' fac' déanta aige. Cuip' ré rin an-
fearas oifíó. O'fiafhuiseadair ciáin rópt
leabhairde a b'i ann, ní ciáin éail ap éair
ré an t-reacátmáin. Seo mar a o'fágádar
reipean:

" B'i an Luan fliuc.
B'fior ap an mugaó Dia Mairt.
B'i cop ap an gCéadomh
B'i Dia Phadraig i n-a fadaire
B'i trócaé ap an Aoine
Agur níor b'fíu dom toraighe Dia Saibhse."

" FÁINNE AN LÁE."

Páipéar oifígeamail Connpháid na Saeóinse.
Má'r Saeódeal cù, ceannuis agur léis gád
reacátmáin é.

SÍONTAIS: (le n-foc n-omh pé)
BLAÍN 10/10.
LEAT-BLAÍN 5/5.
RÁITE 2/9.

Leacanáe do macaib' léiginn ann gád
reacátmáin. Téarmáis rpeiríalta do
Craobha, Coláirtí, Scoileanna.

AN DAIMISTEORÍ,
25, Ceannás Páinnell,
ÁT CLÍAT.

TEAC' ÓRTA MIC CÁINÉ

An teac' a raib' vífdean ann do Fianna Fáil
i n-airípín an gádair, ní férdirí a fánu fá
rúcamail.

LEITIR CEANNAINN,

DIARMUID Ó DONNADÁIN,

Gád rásar toraib', rsgot, milteán, &c.

SRÁID SEATA LIAM,

1 nGAILLIM.

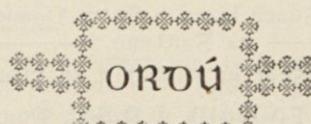
Níl aon triopar ip na cùisí a b'fuit níor mó
eapairde Saeódealac' le fágáil ann ná as

A. MOON, TEORANTA,

A' fíolair cultaí fear, hataí van & gád aon
tróist éadair fíleas o'fear, bean, ní
páirte.

FÍORSFONTA EGUNTON, 1 nGAILLIM.

AN STOC

Don

MBAINISTEORÍ,
Coláirté na h-oltcoite,
NA GAILLIME.

A CÁPA,

Cuip' éusam cíopeanna
den STOC gád mí go ceann.

Ainnm

Seolair

LEABHAR

Tá tosa agur nocha na leabhar ip feadar roip
Saeóilis agur Véarla-le fágáil ó
máire ní raíallais,
87, Spáis Uaé. na tóiréigse,
1 mbaile áta cliat.
Fág liorta uait.

TEAC' NA H-OLTA

SRÁID NA SIOPAI,
1 nGAILLIM.

Cúirtis le déantár na | Cultaí ó 70-
héireann & rábáil airgead. | so utí 130-

AN SEAN-TEAC.

A cípeadó ap bun i 1864.
Tae, Caire, fionta, Virge Vestá,
ap feadar

O LÉANACÁIN,

AN CEARNOÍ, : : 1 nGAILLIM.

DIARMUID Ó DONNADÁIN

SEODÓIR & CLOADÓIR,

SRÁD LIAM, NA GAILLIME.

MAC CAPRA & CLANN MAC

DATADÓIRÍ & DEASADÓIRÍ,
GAILLIM.

COLAISDE NA MOLSSOILE,

1 nGAILLIM.

Craobh te lól-rgoile na héireann.

Dro-oideacar le fágáil inti ap na mol-
dáintai, roip ceangáca, ealaðam, trácht
& ceannaisearct, ealaðam an leigse, reil-
bhearcáct, & innéalltóipeacáct.

Téarmáis geamaí ap leic
fa comáir oifí rgoile.
Le gád uile usdair a fágáil rsgioib' as
an meabhránaide.

BRÓSA NA LAOI.
NA BRÓSA IS FEARR LE CEANNAC

AS
SEÁN Ó LAIDE,

1 MBARR AN CALTA, 1 nGAILLIM.

An Teac' a b'fuit clú ap le hagairó
Tae, Fionna, Biotáilte & Ingleab' Tigé.

M. BREATHNAÍC,
SRÁID ÁRÓ NA GAILLIME.

Deir ÉIRE Láiríp má b'fionn Cláinne Saeódeal
Láiríp. Icroíp an feoil ip feair agur
tá ri rin le fágáil ó
O' FALLAMAIN,
Spáis Seata na Mamfheac, 1 nGAILLIM.

TOMÁR MAC SEINÍN

SRÁID DOMINIC,
NA GAILLIME.

Tosa na feola de gád cineál.

S. YOUNG,

DEANTÓIR UÍSSÍ MIANAI'S
CEANNARDE BIOTÁILTE & FIONA
SRÁID MUIRE NA GAILLIME.

**An t-áit leat £5,000,000 a
Coinneál in Éirinn?**

Seiridh Saeóil na hÉireann an earr mór
rún aifisíodh gáé bláth do Seán Óuirde
i ngeall ar aifisead Urradair, ar Lorcád, ar
Cionóige agus ar Sãoghal Daoine, agus
caillíunt éarlaí t'Éirinn i meadó £80 ar gáé
£100 de rin.

an Saeódeal-comluict taisce um
URRADAS naisiunta, teoranta
(The Irish National Assurance Coy., Limited)

ARDOIFIG - 30 FAITHCHE AN
CHOLAISTE, ATH CLIATH

Cuidis le déantúr na
hÉireann.

tomás pámar i a com.

multeoirí pláin,

1 nGallimh.

b. V. ó hÉimis,
lón-éannaide,
Gallimh.

Sáé rudo ar feabhar.

S. T. ó COISDEALÓA,
an cearnós,
Gallimh.

An feoil ir feairí le fágáil aige.

p. O CAOMÁNAIS, ph. c.
m.p.s.i.
SRÁID ÁRD,
na Gallimhe.

ó neill i a com
Gallimh.

Díoltóiri bhosg i leabhar.
Cuirtear deir ar bhosgáin an móiméad o
tagar riad ífteac.

Teac Ópta Uí Matgamha
SRÁID FOSTER,
1 nGallimh.

Aoiúeadáit san locht.

tomás breaðnáé,
lón-éannaide.

an cearnós, 1 nGallimh.

Tear-ítmheas, Taoiseach-oibheáda, agus
Fionnseamh Tigce.
ROIBÉARD MAC DOMHNAILL,
Sráid Domhnic, Gallimh.
Muiniú céin-réil:
"Plumbur," Gallimh.

Bu éarlaí t'áit Saeóilgeoirí i mbraithe
áta cliat san aon aíran do éannaé

áé

Eran

Cínneáde

an t-áit is fearr t'áit n'Déantar.

124 so dtí 131 SRÁID PARNELL

agur

báctús naomh pádraig,
baile áta cliat.

Sután - 3141.

CUMANN URRADAS CATRAC
BAILE ÁTA CLIAT.

4 SRÁID UACTARAÍC US CONAÍL,
1 mbaille áta cliat.

Com dhargéan le Caireal na Riois,
Com Saeódealach le Teamhair na dtímeád
Com teann le aon ríleibh in 10,000
Cumann Urradair Catrac ádt Cliat.
Connisnír i nÉirinn an t-aifiseadó,
Úisíodh Seán Óuirde mar a bhearr,
Agur beró an t-ádó oíráinn feartha,
Ádt ciall a berí agamh aíron.

ná déan failliúise sa scúis.

CUMANN URRADAS.

MUINTIR NA HÉIREANN

Tá an teac-ífteacé anoir of ciann £25,000

Tá téarmas éair bári aca t'úrradair raoisíl
agur t'úrradair-realaíodá.

Tá fíomhára uata.

ÁRD OFIS:

16 CEARNÓS PARNELL,
ÁT CLIAT.

AN HALA LEIGIS.

Sráid Seata Liam i Sráid Domhnic,
na Gallimhe.

Sáé leigear ar feabhar i aí gloine.
Seán Ó Faoláin, L.P.S.I., Poiticeipe

tomás Ó CATÁIN,

Lón-éannaide,

SRÁID NA SIOPAÍ,
1 nGallimh.

Diadh, Tae, i Fion ar feabhar.

AR FÁSAIL ANOIS

AN DARA CUR AMAC (AÍT-
RÍNHÍDÓTA).

Foclóir Saeóilse te
fuaim Sáé focail

A Cúin i scéill don leisceoir

Séamus Ó Duipinne agur
pádraic ó Dálaí

A CÚIN LE CÉILE

220 leathanais. Luac 2/6 glan
an bporta 2/9.

Tá tuairim in 10,000 focal ann, na focail
atá i n-úráid te gnáth. Beró an leabhar reo-
in-a cul topaice don mac léiginn, don
teartalaíodé i don duine gnior chláctail in-
áit aír bít a bpuil Saeóilse ar labairt ann
Séamus Ó Duipinne "The Irish Newr," so nuaína.
Séamus Ó Duipinne i pádraic ó Dálaí
nuo le éirí na Saeóilse a éirí aír agair-
nac nuaína ó ríseáid aír tátair eogán.
Ó Shármha a éint leabhar.

Comluict Oideachair na
hÉireann Teoranta.

89 Sráid Talbóir, Át Cliat agur lucht
fíolta leabhar fíré céile.

SÉAMUS Ó BÉACÁIN

Céannurde Suait i lón-éupró.

SRÁID MEATHONAC na Gallimhe.

Tá an tae in feairí i Connachtá i go leor
neite eile atá maectanaé le fágáil i dtí

MONICA NÍC DONNÉADA,

SRÁID ÁRD na Gallimhe.

Tá teac a bpuil compóist ann ag

SÉAMUS Ó LAIDE,

SRÁID DOMINIC FOCHTAIR na Gallimhe

"Tosa Sáca bho i rean Sáca Díse" aige.

Céannuis éadaí aír bít teartuisear uair-
as tis . . .

Tomáir Uí CATÁIL,

1 nGallimh,

áit a bpuise tú luac do éirí aírgio.